

DONATA ROSSA-KILIAN

PAP SŁUPSK

INTEGRACJA EUROPEJSKA NA PRZESTRZENI WIEKÓW

Poszanowanie tożsamości narodowej, historii własnego kraju i tradycji stanowi podstawę funkcjonowania współczesnej Unii Europejskiej. Jednakże w dobie szybkiego rozwoju idei integracyjnych, jakie obserwujemy nie tylko w Europie, ale i na świecie¹, warta przypomnienia staje się historia integracji państwowej, której źródła sięgają czasów starożytnego Rzymu.

Historia starożytnego Rzymu, obejmująca okres około dwunastu stuleci, w dziejach ludzkości stanowi okres wyjątkowy, pod rządem bowiem jednego mocarstwa znalazł się cały ówczesny świat. Rzym koncentrował w swych granicach ziemie wokół basenu Morza Śródziemnego, będąc centralnym ośrodkiem zarówno w znaczeniu politycznym, jak gospodarczym, czy kulturalnym. Jest rzeczą znamioną, iż Rzymianie, dając wyraz sympatiom filozoficznym, przyjmowali wzorce greckie, zazwyczaj je modyfikując w celu przystosowania do warunków imperium². Motywy integracji w tym czasie były dość jasne: zjednoczyć jak najwięcej ziem pod stałymi rządami cesarzy, zorganizować dobrze wyszkoloną armię, która zapewni poszanowanie praw i niezłomność państwa. Powstawanie państw barbarzyńskich, a następnie ich podboje doprowadziły do upadku imperium rzymskiego.

W V-VI w. ustabilizowała się władza barbarzyńskich monarchów. Włączanie drogą podbojów coraz to nowych ziem części imperium rzymskiego do włości poszczególnych państw wiązało się z procesem stopniowego przyswajania niektórych zasad prawnoorganizacyjnych Rzymian, a przede wszystkim z nawiązaniem kontaktu z religią chrześcijańską³. W tej atmosferze, szczególnie po obaleniu w Bizancjum

¹ Światowa integracja dotyczy przede wszystkim regionalnych systemów bezpieczeństwa i związana jest z takimi organizacjami, jak: Liga Państw Arabskich, Organizacja Państw Amerykańskich, Organizacja Jedności Afrykańskiej, Stowarzyszenie Narodów Południowo-Wschodniej Azji, Południowoazjatyckie Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej. Szerzej na ten temat: A. Bartnicki, *Zarys dziejów Afryki i Azji 1869-1996*, Warszawa 1996.

² H. H. Sacllard, *Dzieje Rzymu od czasów najdawniejszych do Konstantyna*, Warszawa 1996, s. 26.

³ Szerzej na ten temat: G. L. Seidler, *Mysł polityczna średniowiecza*, Kraków 1961, s. 153-165.